

Обґрунтування

щодо прийняття рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов»

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який утворюється Кабінетом Міністрів України.

НКРЕКП здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

НКРЕКП здійснює державне регулювання шляхом, зокрема, державного контролю та застосування заходів впливу, формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону Регулятор здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктами, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення планових та позапланових виїзних, а також невиїзних перевірок відповідно до затверджених ним порядків контролю.

З огляду на викладене, НКРЕКП постановою від 14.06.2018 № 428 затверджено Порядок контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов (далі – Порядок контролю).

З урахуванням пропозицій Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики, пропозицій НЕК «Укренерго», наданих листами від 10.12.2025 № 01/75794, від 19.02.2026 № 01/12701, Департаментом ліцензійного контролю спільно з Департаментом із регулювання відносин у сфері енергетики розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов», яким пропонується внести зміни до методик визначення сум надлишково

отриманого або недоотриманого доходу оператора системи передачі, які є додатками 27 та 28 до Порядку контролю.

Проект відповідного рішення, що має ознаки регуляторного акта, було розроблено, схвалено 17.03.2026 та розміщено 19.03.2026 на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua для отримання зауважень та пропозицій від фізичних, юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб.

Зауваження та пропозиції до проекту вказаного рішення, що надійшли від заінтересованих осіб до НКРЕКП у період з 19.03.2026 по 03.04.2026 та попередня позиція НКРЕКП у формі таблиці оприлюднені 09.04.2026 шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

На виконання вимог положень статті 15 Закону та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, НКРЕКП 16.04.2026 та 27.04.2026 проведено відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) проекту вказаного рішення. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

З огляду на викладене,

Департамент ліцензійного контролю пропонує:

прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов».

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

ЗМІНИ

до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов

1. У додатку 27:

1) у пункті 2:

в абзаці третьому знаки та слова «, експорту електричної енергії, обсягів споживання електричної енергії підприємствами «зеленої» електromеталургії» замінити словами, знаками, аббревіатурою та цифрами «електричної енергії, обсягів споживання електричної енергії підприємствами «зеленої» електromеталургії відповідно до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 квітня 2019 року № 585»;

абзац четвертий після слова «тарифів» доповнити знаками та словами «, тарифної складової на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії»;

2) у пункті 4:

після підпункту 12 доповнити трьома новими підпунктами 13 – 15 такого змісту:

«13) фактичні витрати за Договором ІТС, відповідно до розрахунку, отриманого від ENTSO-E, у звітному році;

14) фактичні доходи за Договором ІТС у звітному році;

15) фактичний дохід від застосування ОСП ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра, у звітному році».

У зв'язку з цим підпункти 13 – 42 вважати відповідно підпунктами 16 – 45;

після підпункту 23 доповнити новим підпунктом 24 такого змісту:

«24) фактичний обсяг залучених (у тому числі перепрофільованих) кредитних та/або грантових коштів (за кожним проектом окремо), включаючи кошти, надані у матеріальній формі, що спрямовані, зокрема, на:

виконання заходів з відновлення енергооб'єктів та/або їх складових, пошкоджених внаслідок бойових дій;

реалізацію заходів із улаштування першого та/або другого рівня інженерного захисту критичних об'єктів/елементів системи передачі, у звітному році.

Підтвердженням обсягів здійсненого фінансування та відповідних обсягів виконаних робіт за такими заходами, залежно від етапів їх реалізації, за умови дотримання вимог щодо закупівель та відповідності етапів виконання заходів умовам/вимогам таких договорів/контрактів, можуть бути:

платіжні документи, що підтверджують здійснення авансових платежів;

акти приймання-передачі обладнання;

акти виконаних робіт (форми КБ-2в, КБ-3) разом із відповідними платіжними документами;

моніторингові звіти та висновки, у тому числі аудити використання коштів, підготовлені незалежними консультантами, залученими кредиторами та/або донорами (за наявності);».

У зв'язку з цим підпункти 24 – 45 вважати відповідно підпунктами 25 – 46;

у підпункті 30 знак та слово «, експорту» виключити;

підпункт 45 доповнити новим абзацом такого змісту:

«До фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році відповідно до постанови № 345, не враховуються витрати, що понесені відповідно до постанови № 1342 та визнані обґрунтованими;»;

доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

«47) недоотримані доходи оператора системи передачі, що виникли внаслідок невизнання судовими рішеннями, які набрали остаточної (законної) сили, правомірності нарахування вартості послуги з передачі електричної енергії, відображені в бухгалтерському обліку у звітному році;

48) сума недофінансування за рахунок коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, по пріоритетних заходах інвестиційної програми ОСП, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України.»;

3) у пункті 5:

у підпункті 1 знак та слова «, якщо така була зафіксована при перевірці» замінити словами та знаками «та суми недофінансування за рахунок коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, по пріоритетних заходах інвестиційної програми ОСП, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами

Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України, якщо такі були зафіксовані при перевірці»;

у підпункті 2 знак та слово «, експорту» виключити;

в абзаці шістнадцятому підпункту 5 слова, аббревіатуру та знаки «який оприлюднюється ТОВ «Українська енергетична біржа» на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет» замінити словами, аббревіатурами та знаками «або середньозважений місячний індекс, визначений на підставі декадних базових навантажень на ринку двосторонніх договорів в і-му місяці звітного року, які оприлюднюються ТОВ «Українська енергетична біржа» на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет або офіційно надаються ТОВ «Українська енергетична біржа» на запити НКРЕКП (у разі відсутності на офіційному вебсайті), та декадних фактичних обсягів технологічних витрат електричної енергії на її передачу в і-му місяці звітного року купівлі на РДД»;

4) у пункті 6:

підпункт 3 доповнити новим реченням такого змісту: «Такі витрати підтверджуються копіями первинних документів»;

підпункт 5 після слова та знака «обґрунтованими,» доповнити словами, знаками та цифрами «за винятком витрат, понесених ліцензіатом у звітному році, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими, визначених відповідно до пунктів 13 та 14 цієї Методики,»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«6) недоотримані доходи оператора системи передачі, що виникли внаслідок невизнання судовими рішеннями, які набрали остаточної (законної) сили, правомірності нарахування вартості послуги з передачі електричної енергії, відображені в бухгалтерському обліку у звітному році.»;

5) в абзаці третьому пункту 8 слова «програми ремонтів» замінити словами, знаками та цифрами «ремонтної програми, з урахуванням витрат, понесених ліцензіатом у звітному році на виконання аварійно-відновлювальних робіт, пов'язаних з ліквідацією руйнувань та пошкоджень об'єктів внаслідок російської агресії, які відповідно до постанов № 345 та № 1342 визнано обґрунтованими»;

6) у пункті 10 цифри «2024» замінити цифрами «2025»;

7) пункт 13 доповнити знаками, словами та цифрами «, а також зменшену на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році за рахунок зекономлених коштів, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

8) у пункті 14:

абзаци другий та третій доповнити знаками, словами та цифрами «, зменшеного на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році

за рахунок цього доходу, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

абзац четвертий доповнити знаками, словами та цифрами «, зменшеного на суму податку на прибуток та на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році за рахунок цього доходу, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

9) доповнити новим пунктом такого змісту:

«15. У разі невиконання пріоритетних заходів у складі інвестиційної програми ОСП на звітний період, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України, до інвестиційної програми на рік, що є наступним за звітним роком, ОСП включає довиконання таких заходів, зокрема, за рахунок невикористаних коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, зі зменшенням джерела фінансування «Прибуток на капітальні інвестиції» інвестиційної програми на рік, що є наступним за звітним роком, на суму таких невикористаних коштів.

Така сума невикористаних коштів визначається на основі поданого до НКРЕКП оперативного звіту щодо виконання інвестиційної програми ОСП на звітний рік, з урахуванням постанови НКРЕКП від 26 квітня 2022 року № 406 «Про врегулювання деяких питань щодо виконання інвестиційних програм операторів систем розподілу у період дії в Україні воєнного стану та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 03 березня 2022 року № 338», та підтверджується під час здійснення відповідного заходу контролю.».

2. У додатку 28:

1) в абзаці третьому пункту 2 знаки та слова «, експорту електричної енергії, обсягів відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії, імпорту електричної енергії» замінити словами, знаками, аббревіатурою та цифрами «електричної енергії, обсягів відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії відповідно до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 квітня 2019 року № 586»;

2) у пункті 4:

підпункт 5 викласти в такій редакції:

«5) сума сальдованого збору за небаланс електричної енергії (субрахунок UA-1) станом на початок та кінець звітного року, а також сума нарахувань та списань за звітний рік (помісячно), розрахованих відповідно до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку) (без урахування сальдованої вартості небалансу ОСП, що виник

при купівлі-продажу електричної енергії з метою компенсації технологічних втрат електричної енергії на її передачу).

Окремо зазначається фактична сума нарахованих витрат на врегулювання системних обмежень у звітному році (помісячно);»;

у підпункті 14 знаки та слова «, експорту» та «, імпорту електричної енергії» виключити;

після підпункту 20 доповнити новим підпунктом 21 такого змісту:

«21) фактичний обсяг залучених (у тому числі перепрофільованих) кредитних та/або грантових коштів (за кожним проектом окремо), включаючи кошти, надані у матеріальній формі, що спрямовані, зокрема, на:

виконання заходів з відновлення енергооб'єктів та/або їх складових, пошкоджених внаслідок бойових дій;

реалізацію заходів із улаштування першого та/або другого рівня інженерного захисту критичних об'єктів/елементів системи передачі, у звітному році.

Підтвердженням обсягів здійсненого фінансування та відповідних обсягів виконаних робіт за такими заходами, залежно від етапів їх реалізації, за умови дотримання вимог щодо закупівель та відповідності етапів виконання заходів умовам/вимогам таких договорів/контрактів, можуть бути:

платіжні документи, що підтверджують здійснення авансових платежів;

акти приймання-передачі обладнання;

акти виконаних робіт (форми КБ-2в, КБ-3) разом із відповідними платіжними документами;

моніторингові звіти та висновки, у тому числі аудити використання коштів, підготовлені незалежними консультантами, залученими кредиторами та/або донорами (за наявності);».

У зв'язку з цим підпункти 21 – 27 вважати відповідно підпунктами 22 – 28;

підпункт 27 доповнити новим абзацом такого змісту:

«До фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році відповідно до постанови № 345, не враховуються витрати, що понесені відповідно до постанови № 1342 та визнані обґрунтованими;»;

доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

«29) недоотримані доходи оператора системи передачі, що виникли внаслідок невизнання судовими рішеннями, які набрали остаточної (законної) сили, правомірності нарахування вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, відображені в бухгалтерському обліку у звітному році;

30) сума недофінансування за рахунок коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, по пріоритетних заходах інвестиційної програми ОСП, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України.»;

3) у пункті 5:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

«1) сума коштів недофінансування інвестиційної програми на звітний рік, за виключенням суми економії та суми недофінансування за рахунок коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, по пріоритетних заходах інвестиційної програми ОСП, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України, якщо такі були зафіксовані при перевірці;»;

у підпункті 2 знаки та слова «, експорту» та «, імпорту електричної енергії» виключити;

4) у пункті 6:

у підпункт 3 знаки та слова «(крім суми збору за небаланс електричної енергії)» замінити знаками, словами, аббревіатурою та цифрою «(зокрема, витрат на врегулювання системних обмежень). Такі витрати підтверджуються копіями первинних документів»;

підпункт 4 після слова та знака «обґрунтованими,» доповнити словами, знаками та цифрами «за винятком витрат, понесених ліцензіатом у звітному році, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими, визначених відповідно до пунктів 12 та 14 цієї Методики»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«5) недоотримані доходи оператора системи передачі, що виникли внаслідок невизнання судовими рішеннями, які набрали остаточної (законної) сили, правомірності нарахування вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, відображені в бухгалтерському обліку у звітному році.»;

5) в абзаці третьому пункту 8 слова «програми ремонтів» замінити словами, знаками та цифрами «ремонтної програми, з урахуванням витрат, понесених ліцензіатом у звітному році на виконання аварійно-відновлювальних робіт, пов'язаних з ліквідацією руйнувань та пошкоджень об'єктів внаслідок російської агресії, які відповідно до постанов № 345 та № 1342 визнано обґрунтованими»;

6) у пункті 10 цифри «2024» замінити цифрами «2025»;

7) пункт 12 доповнити знаками, словами та цифрами «, а також зменшену на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році за рахунок зекономлених коштів, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

8) пункт 13 після слова «періоду» доповнити знаками та словами «(за виключенням витрат на системні обмеження)»;

9) у пункті 14:

абзаци другий та третій доповнити знаками, словами та цифрами «, зменшеного на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році за рахунок цього доходу, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

абзац четвертий доповнити знаками, словами та цифрами «, зменшеного на суму податку на прибуток та на суму фактичних витрат, понесених ліцензіатом у звітному році за рахунок цього доходу, які відповідно до постанови № 1342 визнано обґрунтованими»;

10) доповнити новим пунктом такого змісту:

«15. У разі невиконання пріоритетних заходів у складі інвестиційної програми ОСП на звітний період, реалізація яких передбачена, зокрема, відповідними Указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і РНБО України, до інвестиційної програми на рік, що є наступним за звітним роком, ОСП включає довиконання таких заходів, зокрема, за рахунок невикористаних коштів, що були визначені у структурах тарифів ОСП як джерела фінансування інвестиційної програми на звітний рік, зі зменшенням джерела фінансування «Прибуток на капітальні інвестиції» інвестиційної програми на рік, що є наступним за звітним роком, на суму таких невикористаних коштів.

Така сума невикористаних коштів визначається на основі поданого до НКРЕКП оперативного звіту щодо виконання інвестиційної програми ОСП на звітний рік, з урахуванням постанови НКРЕКП від 26 квітня 2022 року № 406 «Про врегулювання деяких питань щодо виконання інвестиційних програм операторів систем розподілу у період дії в Україні воєнного стану та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 03 березня 2022 року № 338», та підтверджується під час здійснення відповідного заходу контролю.».
